2|227
227

2/227-1

120.

The Virginia Company
against
Sir Thomas Smith
f. 1 & 2.

Hec sunt opera Arnaldi de villa Noua que in hoc volumine cõtinentur.

Speculum medicine folio.1.
De humido radicali folio 45
De intentionibus medicoꝝ folio 51
De regimine sanitatis fo.54
De regi. sanita regis aragonie fo.79
De obseruãda iuuentute ꝛ rezardãda senectute fo.85
De cõsiderationibus operis medicine fo.90
De flobothomia fo.104
Parabole meditationis: que alio noie a medicis appellant Regule gñales seu canones generales curationis morborum fo.104
De tabulis generalibus que medicum informant specialiter cum ignoratur egritudo fo.118
De amphorismis fo.130
De parte operatiua fo.133
De regimine castra sequentium fo.143
De regimine sanitatis Salernita. fo.143
Breuiarium practice: cũ capitulo generali de vrinis: ꝛ tractatu de omnibus febribus fo.169
Practica summaria: seu Regimen ad instantiam domini pape Clementis fo.242
De modo preparandi cibos et potus infirmorum in egritudine acuta fo.245
Compendium regimenti acutoꝝ fo.246
Regimen quartane fo.247
De cura febris erbice fo.248
De regimine podagre fo.249
De sterilitate tã ex pte viri q̃ ex pte mulieris fo.250
De conceptione fo.253
De signis leprosorum. fo.254
De bonitate memorie fo.254
De amore heroyco fo.255
De maleficijs fo.256
De cautelis medicoꝝ fo.256
De venenis fo.258
De arte cognoscendi venena fo.264
De dosibus tyriacalibus fo.265
De graduationibus medicinaꝝ amphorismi fo.266
De ornatu mulierum fo.280
De simplicibus fo.285
De decoratione fo.298
Cõmentum super suis parabolis fo.299
De coitu fo.300
De conferentibus ꝛ nocentibus principalibus membris nostri corporis fo.302
De vinis fo.313
De aquis laratiuis fo.308
Antidotarium fo.310
Repertio super canone: Vita brevis fo.336
Tabula super: Vita brevis fo.344
Exposito su p ampho. In morbis minus. fo.348
Cõmentum Arnaldi sup textu Galieni De malacomplexione diuersa fo.351
Questiones super eodem libello fo.371
De febribus regule generales fo.376
De pronosticatiõe visionũ q̃ fiũt in somnis fo.380
De astronomia fo.383
De phificis ligaturis fo.386
Rosarius philosophoꝝ fo.387
Lumen nouum fo.394
De sigillis fo.394
Flos florum fo.396
Epistola super Alchimia ad Regem Neapolitanum fo.398

Liber Ambrosij de Boyz
2/227-1

Hec sunt opera Arnaldi de villa Noua

s infirmorum in fo.245
fo.246
fo.247
fo.248
fo.249
mulier fo.250
fo.253
fo.254
fo.254
fo.255
Questiones super eodem Aphorismo fo.376
De febribus regule generales fo.380
De pronosticatione visionū q fiūt in somnis fo.383
De astronomia fo.386
De phificis ligaturis fo.387
Rosarius philosophor fo.393
Lumen nouum fo.394
De sigillis fo.396
Flos florum
Epistola super Alchimia ad Regem Neapolita num fo.398

Baltasaris de Bottigan

2/227-2

DE CONSERVATIONE SANITATIS.

Incipit tabula Capitulorū libri huius solemnissimi qui Corona Florida Medicinæ siue Conseruatio sanitatis intitulatur.

Capitulū primū in quo auctor inuocat altissimi & sanctorum eius adiutorium.
Capitulū.ii. in quo auctor se excusat eo q̄ ꝑsēs op⁹ in iuuētute cōpilauerit ipsū & edidierit.
Capitulū.iii.declarat & exponit titulū huius libri.s. quare corona florida dictus sit & cetera.
Capitulū.iiii.ostēdit q̄ mors sit necessaria & q̄ auxilio medicorum minime possit remoueri.
Capitulū.v.in quo auctor ostendit mortē naturalē posse beneficio medicorum retardari & uitam consequenter prolongari.
Capitulū.vi:ostēdit q̄ sint falsi & apparentes medici & nō eligēdi pro suæ uitæ plongatione.
Capitulū.vii.ptractat de cōditiōibus ueri medici eligēdi:quæ se tenent ex pte animæ.
Capitulū.viii.oñdit quæ sciētie & doctrine sint medico eligendo necessarie.
Capitulū.viiii.declarat quos libros medic⁹ eligēd⁹ legere debeat & intelligere.
Capitulum.x.est quo auctor ostendit medicum eligēdum practicum siue expertum ac boni iuditii esse oportere.
Capitulū.xi.ponit cōditōes medici eligendi se tenētes ex parte corporis.
Capitulū.xii.docet eligere medicū ex uita ei⁹ & cōplet sermonē de medicis & eoꝝ electione.
Capitulum.xii.ostendit q̄ medic⁹ elect⁹ debeat complexionem sui domini naturalem cognoscere & quomodo.
Capitulū.xiiii.ostēdit q̄ medic⁹ debeat cognoscere & intelligere consuetudinē & uitā domini sui & de mū quid ipsū agere debeat.
Capitulum.xv.demonstrat q̄ regimen sanitatis sit unicuiq̄ hominum: quantumuis sanissimo necessarium.
Capitulū.xvi.ostendit q̄ aeris dispositiones considerande sint ratōne multorū ex eis prouenientiū nocumentorum.
Capitulū.xvii.docet cognoscere qui aer bon⁹ sit & eligēdus & q malus existat fugiendus.
Capitulū.xviii.ostēdit locū situm & cōditiōes eligēdæ habitationes:ꝑsanitatis cōseruatione.
Capitulum.xviiii.reddit causam eorum quæ dicta sūt in superiori capitulo & bonitatē & malitiā uentorum ostendit.
Capitulū.xx.ostendit quomodo rectificādus & alterād⁹ sit aer in omni āni tēpore atq̄ qualiter uitandū sit in uere:æstate:autūno et hieme.
Capitulū.xxi.cōtinuat dictis dicenda ostēdēs quid sit exercitiū & quid eius oppositū.
Capitulū.xxii.ptractat.de nocumentis ex nimia quiete & ex otio puenientibus.
Capitulū.xxiii.ostēdit quæ sint iuuamēta & utilitates exercitu & animā in corpus puenientis
Capitulū.xxiiii.ostēdit q̄ exercitū conseruet optīe sanitatē & meh⁹ quā si corpus dietaretur uel cū solutiuis purgaretur medicinis.
Capitulū.xxv.ostēdit quæ corpora se exercere non debeant:& quæ non possunt quid loco eius facere habeant.
Capitulū.xxvi.ostēdit q̄ & quot fieri oporteat aūq̄ exercitandus sibi incipiat exercitium.
Capitulū.xxvii.declarat q̄ nec hora replectōis neq̄ hora omnimode inanitōnis sit exercitādū.
Capitulum.xxviii.docet cognoscere horam electā & ad exercitandum conuenientem: & quando ipsa sit per sua signa.
Capitulum.xxviiii.ostendit quod gen⁹ exercitii uniq̄ complexioni:etati: sexui & cetera. conueniens sit & necessarium.
Capitulum.xxx.ostendit quæ quantitas & mensura siue quis terminus exercitii unicuiusq̄ eē debeat
Capitulum.xxxi.ostēdit quæ ab exercitatis sint obseruenda: post exercitium cōuentens in qualitate & quātitate.
Capitulū.xxxii.declarat qui l sit coit⁹ & de q̄ specie eius sit determinādū:& postremo ostēdit appetit⁹ mulieris ad uenerē insaciabilitatē.
Capitulū.xxxiii.ostēdit iuuamēta & utilitates coit⁹ moderati & declarat nocumēta q̄ accidūt ex dimissione ei⁹ cū assuetus fuerat.
Capitulum.xxxiiii.declarat quæ nocumenta proueniant ex superfluo coitu & frequētato in mēbra & totū corpus.
Capitulū.xxxv.ostendit quibus naturis seu complexionibus coitus maxime noceat & in quo anni tēpore.
Capitulū.xxxvi ostēdit quib⁹ naturis & corpibus coitus tēperat⁹ maxime cōueniat:ac supflu⁹ & frequēs min⁹ noceat.
Capitulū.xxxvii.ostēdit in quo āni tēpore & in q̄ hora diei naturalis sit ueneri operam dandum secuius.
Capitulū.xxxviii.ostendit q̄ fugere debēt religiosi & q̄ dimittere uolētes a coitu abstinere.
Capitulū.xxxviiii.ostēdit q̄ facere oporteat eos q a uenereis nollūt molestari.
Capitulū xxxx.declarat qd sit balneū & q̄ cōditiones debēt obseruari a uolētibus in aqua calida artificialiter balneari.
Capitulū.xxxxi. ostēdit q̄ sint iuuamēta balnei aq̄ frigidæ & q possint & quādo ipso uti secure: & de mū cōtinuat dictis dicenda.

& gubernationē eius manutenēt: ipse ei⁹ principiū omniū rerū & tēporū permutator: per sui potentiā rexit celos & firmauit eos depressit terram & situauit eam: creauit omnes creaturas & omnia nouit secreta: creauit res & dedit illis finem: & postea iterum creauit eas ipse sit laudatus & benedictus sicut conuenit magne nobilitati & altitudini sue. Et iterum in viii. libri eiusdē parte. Laudat⁹ sit deus qui est dominus subtilitatū nobilitatū: mercedū: pietatū: creator omniū creaturaꝝ: cognitor occultorum: rationū intellector: & puritatū: recōpensator dānorū & occasionū: gubernator totius mundi & omniū rerū per gratiam & uirtutē suā: dator pluuiarū per pietatum eius: defensor eorū qui habēnt in eo fiduciam & custoditor eorum qui se dāt sibi. Rex cui obediūt omnes reges & eius potentiæ & glorie nō est finis: Ipse potentiā dedit hūiliatib⁹ se sibi: & potētes hūiliauit. Nihil ē cōtrariū iudiciis ei⁹. Nec est q iuris factis cō tradicat. Completus est omnis bonitatis & pietatis ipse sit igitur laudatus ut cōuenit. Dicamus quoq; cū Rasi i sui cōtinētis rubrica. Laus sit uni deo glorioso: sublimi: uictorioso & indulctori: qui tantā nobis gratiam pro sua inenarrabili clemētia concedere dignatus est ut librū hunc inextimabilis quidē laboris hac in iuuenili ætate & sine ullo corporis nocumēto & omnino fœliciter perficere potuimus. Non enim cœpissime sed perfecisse uirtutis est: ut super matthe um Hieronymus inqt. Benedictū sit igit nomē domini ex hoc nunc & usq; in secula. Cuius in ore nostro laus semper existat pro infinita beneficiorū ei⁹ multitudine. Quæ nos inducit ad concludēdum cū Gal. in libro. viii. de iuuamentis membrorum capitulo tertio sic dicente. Nostra possibilitas est parua secūdum quā debeamus laudare creatorem bonam tamen ipse mentem nostram suscipiat. Beatissime preterea dei genitrici Mriæ semp uirgini & beatis apostolis petro & paulo ac omnibus sanctis & continuis eoꝝ precibus pro nobis exorant: gratias nō cō dignas: sed ꝙs possumus: habem⁹ agemusq; ex toto corde dum spirabim⁹. Et sic finientes quod inchoauimus: dicem⁹ cū Gal. in. xii. de creticis sic in fine scribentis. Et iam peruenimus ad finē libri auxilio dei & eius adiuctorio cui sit honor & gloria per infinita secula Amen.

Diuino fauente numine. Ego Antoni⁹ Gazius patauus medicorū oīum minimus die. xii. Augusti de anno dñi. Mccccl xxxx. pfens opus absolui. Ad laudem redemptoris nostri & ad tuam: & amicorum tuorū utilitatem. D. M. obseruādiss. cui iterum atq; iterum me cōmendo Vale.

Impressum uenetiis per Iohannem de forliuio & Gregorium fratres Anno salutis. M. cccclxxxxi. die xx. mēsis Iunii.

1493

1491

Registrum foliorū huius libri

a
Florida corona
rū caloriḇ
& studioſi

b
duodecimo dicens
sumunt carnes
gimine sanitatis

c
ubi supra
rint timendū
esset immo.

d
distinctione. viii.
sapor ponticus
uiscosis propter.

e
dabilius est &
liditate & siccitate
cilis digestionis

f
quoniā in regiōib⁹
sciaticū morbū
ces & ipsa

g
dubanensi nostro.
sue carnes
egrotos &

h
fluitatibus boni
& uelocitēr
oua elixa.

i
nesciens q
us existens
tio est in

k
& similiter radices
xit lac desiccat
bus medicinis

l
modo sunt ḡbus
tum quidem.
mdius nutrimento

m
charo comedit
tam quod per
uirtutis &

n
ei⁹ assatio
quit massarguit
riis abstinere

o
gationem fœmine
pusq; tueatur
uue passe

p
quod habet tam
grū & ambe
sibi prohibere

q
tur quod nullus
aquis & prop
dulcem haben.

r
debeant appellari
sos morbos
c.i. sic rese.

s
tatē equalem
ctionis digesti
laudabilia existant

t
ret q; sani
canonicū seu
horaꝝ
& si necesse

Finis

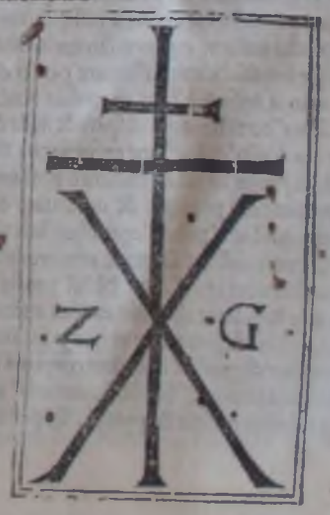

Contra vim mortis non erescit herbarum sortis

Omnis medela procedit a summe bonitate illius Joanni
Dominus de celo creauit medicinam et vir prudens
non abhorrebit eam &c Et unxta illud Jacobi
Omne datum optimum et omne donum perfectum
est desursum a patre luminum Sed medicina est
bona, quia ad bonum finem ordinatur

Tota vita Sapientis, debet esse meditatio mortis

Contra febres. Unguentum [illegible]

Liber Ambrosij 8 1/2 D 2

Contra timi mortis non creseit herba ne flos

Omnis medela procedit à summo bono. Juxta illud Joann:
Dominus de cœlo creauit medicinam, et Vir prudens
non abhorrebit eam. &c. Et iuxta illud Jacobi.
Omne datum optimum, et omne donum perfectum
est desursum a patre luminum. Sed medicina est
bona, quia ad bonum finem ordinatur.

Tota vita Sapientis debet esse meditatio mortis:

Dominus de cælo creauit illam, et non
non abhorrebit eam, &c. Et iuxta illud Iacobi,
Omne datum optimum, et omne donum perfectum
est desursum a patre luminum. Sed medicina est
bona, quia ad bonum finem ordinatur.

Tota vita Sapientis, debet esse meditatio mortis.

contra febres. Vnguentum [illegible]

...ecta illud foam...
...ebrem et ...
...ebrem et ...
...ebrem et

227